

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2025/2026-66)

14 HAZİRAN DÜNYA KAN BAĞIŞÇILARI GÜNÜ (2026)

Kan, günümüzde yapay olarak üretilmeyen ve yalnızca insanlardan elde edilebilen yaşamsal bir tedavi aracıdır. Güvenli kan ve kan ürünlerine erişim; ağır anemiler, cerrahi girişimler, travmalar, kanser tedavileri, doğum komplikasyonları ve birçok yaşamı tehdit eden sağlık durumunda kritik öneme sahiptir. Kan nakli yaşam kurtarır ve sağlık sonuçlarını iyileştirir. Ancak birçok hasta ihtiyaç duyduğu güvenli kana zamanında ulaşamamaktadır. Bu nedenle güvenli ve yeterli kan temini, sağlık sistemlerinin temel bileşenlerinden biri olmalıdır.¹

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, dünyada yılda 118,5 milyon ünite kan bağışı toplanmasına rağmen bağışların %40'ı dünya nüfusunun yalnızca %16'sını oluşturan yüksek gelirli ülkelerde gerçekleştirilmektedir. Bu durum güvenli kana erişimde küresel eşitsizliklerin sürdüğünü göstermektedir.²

Dünya kan bağışçılığı günü nedir?

Dünya Kan Bağışçılığı Günü, güvenli kan ve kan ürünlerine duyulan gereksinime dikkat çekmek, gönüllü ve karşılıksız kan bağışını teşvik etmek ve yaşam kurtaran katkıları nedeniyle kan bağışçılığına teşekkür etmek amacıyla her yıl 14 Haziran'da kutlanmaktadır. Bu özel gün aynı zamanda güvenli ve yeterli kan temininin güçlü sağlık sistemlerinin temel bileşenlerinden biri olduğuna yönelik farkındalığın artırılmasını hedeflemektedir.³ Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Dünya Kan Bağışçılığı Günü 2026 yılı temasını "Bir Damla İnsanlık. Kan Verin. Hayat Kurtarın" (*One Drop of Humanity. Give Blood. Save Lives*). olarak belirlemiştir. Bu tema, kan bağışının yalnızca tıbbi bir işlem olmadığını; dayanışma, paylaşma, merhamet ve toplumsal sorumluluğun güçlü bir göstergesi olduğunu vurgulamaktadır.⁴

2026 Dünya Kan Bağışçılığı Günü Kampanya Hedefleri⁴

- ✓ Düzenli, gönüllü ve karşılıksız kan bağışının dünya genelinde sürdürülebilir biçimde artırılmasını teşvik etmek,
- ✓ Kan ve plazma bağışının yaşam kurtarıcı etkileri konusunda farkındalığı artırmak,
- ✓ Kan bağışçılığının toplum sağlığına sağladığı yaşamsal katkıyı görünür kılmak; dayanışma, insanlık ve paylaşım değerlerini güçlendirmek,
- ✓ Herkesin ihtiyaç duyduğu anda güvenli kan ve kan ürünlerine erişebilmesi amacıyla, ulusal kan programlarının güçlendirilmesi ve bu alana yapılan yatırımların artırılması konusunda hükümetleri ve ilgili kuruluşları teşvik etmektir.

¹ [Internet] <https://www.who.int/campaigns/world-blood-donor-day/2026/key-messages> Erişim:10.6.2026.

² [Internet] <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/blood-safety-and-availability> Erişim:10.6.2026.

³ [Internet] <https://www.who.int/campaigns/world-blood-donor-day> Erişim:10.6.2026.

⁴ [Internet] <https://www.who.int/campaigns/world-blood-donor-day/2026> Erişim:10.6.2026.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2025/2026-66)

Kan bağıışı neden önemlidir?

Güvenli kan hayat kurtarır. Bir ünite tam kan; eritrosit, trombosit ve plazma gibi bileşenlere ayrılarak birden fazla hastanın tedavisinde kullanılabilir. Bu nedenle tek bir kan bağıışı birden fazla kişinin yaşamına umut olabilmektedir. Kan ve plazma bağıışları yalnızca kan transfüzyonlarında kullanılmaz. Bağıışlanan plazmadan; hemofili gibi kanama bozuklukları, bağıışıklık yetmezlikleri ve bazı ciddi hastalıkların tedavisinde kullanılan plazma kaynaklı tıbbi ürünler elde edilmektedir.¹

Düzenli Kan Bağıışı Neden Gereklidir?

Kanın raf ömrü sınırlı olmasına karşın kan ve kan ürünlerine olan ihtiyaç süreklilik göstermektedir. Bu nedenle güvenli kan temininin sürdürülebilmesi büyük ölçüde düzenli, gönüllü ve karşılıksız kan bağıışçılara bağıdır. Dünya Sağlık Örgütü, gönüllü ve karşılıksız bağıışçıların güvenli kan arzının temelini oluşturduğunu vurgulamakta; kan bağıışını ise dayanışma, paylaşma ve toplumsal sorumluluğun önemli bir göstergesi olarak değerlendirmektedir.^{1,3}

Kimler kan bağıışı yapabilir?

Sağlıklı bireylerin kan bağıışında bulunması hem bağıışçı hem de alıcı açısından güvenli bir uygulamadır. Genel olarak 18-65 yaş arasında, en az 50 kg ağırlığında ve sağlık durumu uygun olan bireyler kan bağıışçısı olabilir. Ancak bazı hastalıklar, kullanılan ilaçlar, gebelik veya yakın zamanda geçirilen enfeksiyonlar nedeniyle kan bağıışı geçici ya da kalıcı olarak ertelenebilir. Bu nedenle her gönüllü, kan bağıışı öncesinde uygunluk açısından sağlık değerlendirmesinden geçirilmektedir.⁵

Herkes için Güvenli Kan

Herkesin ihtiyaç duyduğu anda güvenli kan ve kan ürünlerine erişebilmesi temel bir sağlık hakkıdır. Güvenli kan nakillerine evrensel erişim; yaşam kurtarmak, sağlık sistemlerini güçlendirmek ve evrensel sağlık güvencesini desteklemek açısından büyük önem taşımaktadır. Güvenli kan temini tek seferlik bir çaba değil; bilimsel gelişmelere, sağlık altyapısına ve gönüllü bağıışçılara sürekli yatırım gerektiren bir süreçtir. Her yeni bağıışçı, güvenli kan temininin güçlenmesine katkı sağlamaktadır. Özellikle gençlerin kan bağıışına teşvik edilmesi, gelecekte sürdürülebilir ve güvenli kan sistemlerinin oluşturulmasına katkı sağlayacaktır.¹

Dünya Kan Bağıışçıları Günü için Neler Yapabiliriz?⁶

- ✓ Sağlık durumumuz uygunsa düzenli ve gönüllü kan bağıışında bulunabiliriz.
- ✓ Çevremizdeki kişileri kan bağıışı konusunda teşvik edebiliriz.
- ✓ Kan bağıışının önemi hakkında doğru ve güvenilir bilgileri paylaşabiliriz.
- ✓ Kan bağıışçılara teşekkür ederek onların toplum sağlığına katkılarını görünür kılabiliriz.
- ✓ Güvenli kan ve kan ürünlerine erişimin herkes için önemli bir sağlık hakkı olduğunu destekleyebiliriz.

⁵ [Internet] <https://www.who.int/campaigns/world-blood-donor-day/who-can-give-blood> Erişim:10.6.2026.

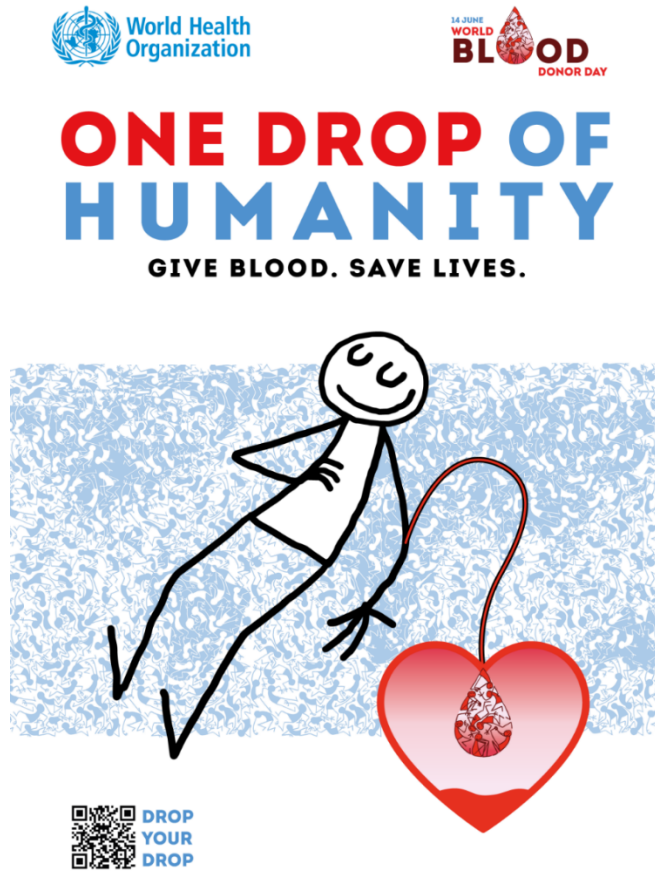
⁶ [Internet] <https://www.who.int/campaigns/world-blood-donor-day/what-can-you-do> Erişim:10.6.2026.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI
TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2025/2026-66)

Sonuç olarak;

Kan bağıışı insanlığın eyleme dönüşmüş halidir. Güvenli kan hayat kurtarır; düzenli ve gönüllü bağıışçılar ise güvenli kan sistemlerinin temelini oluşturur.

Unutmayalım; bağıışlanan her ünite kan, dayanışmanın ve umudun bir simgesidir.

Şekil 1. Dünya Kan Bağıışçuları Günü 2026 Yılı Teması: Bir Damla İnsanlık. Kan Verin. Hayat Kurtarın⁴

Bu doküman, Dr. Sibel Armağan Karadeniz tarafından, Dr.Meltem Şengelen danışmanlığında 10.06.2026 tarihinde hazırlanmıştır. Bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik,vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir: Karadeniz S.A, Şengelen M. 14 Haziran Dünya Kan Bağıışçuları Günü Bilgilendirme Notu-HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi 2025/2026-66- [Internet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/>. Erişim: 14.06.2026